

EL DOCUMENT DEL MES ÉS...

Núm. 39, febrer de 2015

Registre del llibre d'anotació de les llibretes d'inscripció marítima, 1946

AÑO DE 19 46 FOLIO 239

DEPARTAMENTO DE MARINA DE CARTAGENA

BRIGADA DE TARRAGONA TROZO DE TARRAGONA

Señales al expedir esta cédula Pedro Ferrate Rujals hijo de Pedro y Josefa nacido el 25 de agosto de 1913 natural de Barcelona de estado casado

Cuerpo lago domiciliado en Tarragona inscripto hoy día de la fecha en el puerto de Tarragona al folio 239/46 del distrito de Tarragona para dedicarse libremente a la industria de mar con arreglo a lo que preceptúa el artículo tercero de la Ley de 22 de Marzo de 1875.

Ojos pardos Piel negro Frente alto Nariz recta Boca pequeña Color moreno Barba peribicaja

Particulares Colocación Janu. 1-34 Tarragona

Se le expide nombramiento de Patrón de Pesca de altura de 2ª Clase para ejercer entre el Cabo de Finis y San Antón, limitado con el número, en el libro de Patrones.

Se le expide libreta duplicada de I. M., por detenerse de la anterior, Tarragona, 2 Diciembre 1945.

TARRAGONA a 7 febrero 1946
EL JEFE DEL DETALLE

EL 2.º COMANDANTE JEFE DEL DETALLE
P. A.

En esta fecha se le expide libreta de T. M. Tarragona 23.1.50

Dades del document

Arxiu del Port de Tarragona (APT). Fons Capitanía Marítima de Tarragona. Llibre d'anotació de les llibretes d'inscripció marítima, 1946-1948, foli 239. Signatura 150.

La Matricula de Mar i les capitanies

L'antecedent més immediat en el temps a la inscripció marítima contemporània va ser la Matricula de Mar, que es va oficialitzar a començaments del segle XVII amb un objectiu molt clar: dotar de tripulació especialitzada a l'Armada. Els requisits per accedir-hi eren: tenir més de 14 anys i no sobrepassar els 60, i disposar de bona condició física.

La Reial cèdula de l'any 1607, aprovada pel rei Felip III, a més de crear la Matricula de Mar, dividia la península en províncies marítimes que depenien de tres departaments: Ferrol, Cartagena i Cadis (Tarragona estava adscrita al de Cartagena).

En l'actualitat hi ha 30 províncies marítimes (Tarragona n'és una), cadascuna de les quals està comanada per un capità marítim. La Capitania Marítima depèn de la Direcció General de la Marina Mercant, adscrita a la Secretaria General de Transports del Ministeri de Foment. Bàsicament les capitanies tenen 3 funcions: la seguretat marítima i la prevenció i lluita contra la contaminació del mar, la inspecció dels vaixells i el control del tràfic marítim (registre de vaixells i tripulacions).

La inscripció marítima

La llibreta d'inscripció marítima es declarà reglamentària a través d'una Reial ordre de 14 d'octubre de 1917 amb la mateixa finalitat que la Matricula de Mar: tenir censats els individus que en un moment donat haguessin de ser cridats al servei militar.

Es tracta d'un document oficial d'identitat, acceptat internacionalment, en el qual consten els embarcaments i desembarcaments del seu titular; es podria dir que és com el passaport de les persones dedicades a la mar i que només poden obtenir els qui acreditin tenir títols professionals de la marina mercant o pesca i les que tinguin certificats d'especialitat marítima.

Els llibres d'anotació de les llibretes d'inscripció marítima són el registre en el qual s'inscriuen les dades necessàries per a obtenir la llibreta d'inscripció marítima. A l'Arxiu del Port en conservem 29 d'aquests llibres que van dels anys 1925 al 1992.

El document que aportem aquest mes forma part d'un d'aquests llibres; concretament al registre de Pedro Ferraté Pujals, nascut a Cambrils l'any 1931, a qui se li expedeix la primera llibreta el 4 de desembre de 1946 a l'edat de 15 anys. La seva descripció física apareix especificada al marge esquerre del foli: baix d'alçada, ulls marrons, celles poblades, cabell

negre, front estret, nas recte, boca petita, color (de pell) bru i barba punxeguda.

Altres anotacions ens indiquen que l'any 1946 era estudiant, que el 1953 va ser nomenat patró de pesca d'altura de 3a classe amb permís per treballar entre el Cap de Creus i el de Sant Antoni (Alacant), o bé que l'any 1955 se li va haver d'expedir un duplicat de la llibreta per deteriorament de la que tenia.

És, per tant, una font documental força completa per conèixer la gent de mar de Tarragona del segle passat, la seva vida professional, i també part de la personal, amb una dada molt interessant com és la procedència dels individus.

El Fons de la Capitania Marítima de Tarragona

L'any 2008 es va signar un primer conveni de cessió de documents de la Capitania Marítima de Tarragona, que comportà l'ingrés d'algunes sèries històriques generades per aquella administració; concretament es tractava de rols de despatx, llicències de pesca i fulls d'assentament de vaixells dels anys 1859 al 1998.

Un cop fet [l'inventari](#), que està disponible en línia, de les sèries ingressades d'aquest fons, constatem que en els rols de despatx s'hi troben 922 embarcacions referenciades, algunes d'elles amb fotografia inclosa, la major part dedicades a la pesca (llista 3a) i amb molta informació que permet fer-nos una idea de la importància que ha tingut aquesta activitat econòmica a la nostra costa; i que els fulls d'assentaments han permès identificar gairebé 1.400 vaixells de pesca, des de l'any 1863 fins al 1954.

El 2011 hi va haver un nou lliurament de documentació per part de la Capitania Marítima, aquest cop es tractava dels llibres d'anotació de les llibretes d'inscripció marítima una mostra dels quals avui hem analitzat.